

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) เพื่อศึกษาผลของการใช้ระบบการมอบหมายงาน แบบพยาบาลเจ้าของไข้ เปรียบเทียบกับผลการใช้ระบบการมอบหมายงานแบบปกติ ในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ ซึ่งเป็นแผนกที่มีอัตรากำลังเหมาะสมที่จะดำเนินการศึกษาวิจัยได้ คือ พยาบาลต่อผู้ป่วย เป็น 1 : 2 และเป็นแผนกที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลให้ดำเนินการศึกษาวิจัยได้ โดยมีลำดับขั้นของการดำเนินการวิจัยดังนี้ :

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษามี 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มพยาบาล เป็นพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 23 คน ที่ได้ขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพสาขาการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง และปฏิบัติงานให้บริการแก่ผู้ป่วยโดยตรงในหออภิบาลผู้ป่วยหนักของโรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ กรุงเทพมหานคร เพียงแห่งเดียว ลักษณะตัวอย่างประชากรแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามช่วงอายุ (ปี) วุฒิการศึกษาทางการพยาบาล และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่หออภิบาลผู้ป่วยหนัก

สภาพภาพของตัวอย่างประชากร	จำนวน (คน)
1. ช่วงอายุ (ปี)	
วัยหนุ่มสาวตอนปลาย (20-24)	15
วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (25-44)	8
รวม	23
2. วุฒิการศึกษาทางการพยาบาล	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-
ปริญญาตรี	23
ปริญญาโท	-
รวม	23
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่หออภิบาลผู้ป่วยหนัก (ปี)	
1-3 ปี	21
4-6 ปี	2
รวม	23

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า พยาบาลวิชาชีพที่เป็นตัวอย่างประชากรส่วนมากอยู่ในวัยหนุ่มสาวตอนปลาย ทั้งหมดมีวุฒิการศึกษาทางการพยาบาลระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่หออภิบาลผู้ป่วยหนักอยู่ระหว่าง 1-3 ปี เป็นส่วนใหญ่

2. กลุ่มผู้ป่วย เป็นผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน คือ

2.1 กลุ่มควบคุม เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลจากพยาบาลที่ปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบปกติ

2.2 กลุ่มทดลอง เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลจากพยาบาลที่ปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกตัวอย่างประชากรแบบจับคู่ (Matched pairs) ดังนี้

2.1 เป็นผู้ป่วยที่มีอาการของโรครุนแรงเฉียบพลัน มีภาวะเสี่ยงสูงต่อการมีชีวิตรอด ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน และดำรงไว้ซึ่งความสมดุลย์ของระบบต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การหายใจ ความดันโลหิต จังหวะการเต้นของหัวใจ ความสมดุลย์ของน้ำและเกลือแร่ ตลอดจนอุณหภูมิของร่างกาย เป็นต้น และอาจได้รับการช่วยเหลือด้วยเครื่องช่วยหายใจ ซึ่งผู้ป่วยทุกคนยังคงมีระดับความรู้สึกดี สามารถพูดจาโต้ตอบได้

2.2 รับการรักษาในตึกผู้ป่วยหนักอย่างน้อย 3 วัน

2.3 เป็นโรคเดียวกันโดยการวินิจฉัยของแพทย์

2.4 อยู่ในวัยเดียวกัน ซึ่งใช้แนวคิดในการจัดกลุ่มตามทฤษฎีการพัฒนากุณลักษณะของอีริคสัน (อ้างถึงใน Haber and et. al 1978) และแนวคิดของ เมอร์เรย์ และเซนท์เนอร์ (Murray and Zentner 1989) ดังนี้

วัยหนุ่มสาวตอนต้น	13 - 19	ปี
วัยหนุ่มสาวตอนปลาย	20 - 24	ปี
วัยผู้ใหญ่ตอนต้น	25 - 44	ปี
วัยผู้ใหญ่ตอนปลาย	45 - 64	ปี
วัยสูงอายุตอนต้น	65 - 79	ปี
วัยสูงอายุตอนปลาย	80	ปีขึ้นไป

(หมายเหตุ อายุเกิน 6 เดือนขึ้นไปถือเป็น 1 ปี)

ลักษณะผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้และแบบปกติ แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนของผู้ป่วย จำแนกตาม เพศ ช่วงอายุ (ปี) โรค ระยะเวลาที่เข้ารับบริการ
ในหอภิบาลผู้ป่วยหนัก

สถานภาพของตัวอย่างประชากร	ระบบการมอบหมายงาน	
	แบบปกติ	แบบพยาบาลเจ้าของไข้
	จำนวน	จำนวน
1. เพศ		
หญิง	10	10
ชาย	10	10
รวม	20	20
2. ช่วงอายุ (ปี)		
วัยหนุ่มสาวตอนปลาย (20-24)	1	1
วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (25-44)	2	2
วัยผู้ใหญ่ตอนปลาย (45-64)	5	5
วัยสูงอายุตอนต้น (65-79)	11	11
วัยสูงอายุตอนปลาย (80 ปีขึ้นไป)	1	1
รวม	20	20
3. โรค		
กล้ามเนื้อหัวใจตาย	5	5
หัวใจล้มเหลว	1	1
เส้นเลือดที่หัวใจตีบ	2	2
ไตวาย	3	3
เบาหวาน	4	4
ความดันโลหิตสูง	2	2

สถานภาพของตัวอย่างประชากร	ระบบการมอบหมายงาน	
	แบบปกติ	แบบพยาบาลเจ้าของไข้
	จำนวน	จำนวน
ปอดบวม	2	2
เลือดออกในระบบทางเดินอาหาร	1	1
รวม	20	20
4. ระยะเวลาที่เข้ารับบริการในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก (วัน)		
3-5	18	18
6-8	1	1
9-11	1	1
รวม	20	20

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในระบบการมอบหมายงานแบบปกติและแบบพยาบาลเจ้าของไข้ มีลักษณะดังนี้

1. จำนวนกลุ่มละ 20 คน แต่ละกลุ่มเป็นเพศหญิง และเพศชายจำนวนเท่ากัน ชาย 10 คน หญิง 10 คน
2. อายุ อยู่ในวัยสูงอายุตอนต้น จำนวน 11 คน น้อยที่สุดคือวัยรุ่นตอนปลาย และวัยสูงอายุตอนปลาย มีจำนวน 1 คนเท่ากัน
3. โรค โรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย มากที่สุด คือ 5 คน น้อยที่สุดคือโรคหัวใจล้มเหลว และโรคเลือดออกในระบบทางเดินอาหาร มีจำนวน 1 คนเท่ากัน
4. ระยะเวลาที่เข้ารับบริการในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ส่วนมากเข้ารับบริการระหว่าง 3-5 วัน จำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ เครื่องมือดำเนินการวิจัย และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือดำเนินการวิจัย คือ

- 1.1 โครงการอบรมการใช้กระบวนการพยาบาล และคู่มือ
- 1.2 โครงการอบรมการปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้

และคู่มือ

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบวัด 3 ชุด คือ

- ชุดที่ 1 แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาล
- ชุดที่ 2 แบบวัดความพึงพอใจของพยาบาลต่อการปฏิบัติงาน
- ชุดที่ 3 แบบวัดความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือดำเนินการวิจัย มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. การใช้กระบวนการพยาบาล ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาลและการบันทึกการใช้กระบวนการพยาบาลทั้งจากวารสาร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วจัดทำเอกสาร ดังนี้

1.1 โครงการอบรมการใช้กระบวนการพยาบาล ซึ่งมีเนื้อหาในการอบรม คือ

- 1.1.1 ข้อแตกต่างในการปฏิบัติการพยาบาล โดยอิสระและการปฏิบัติการ

พยาบาลที่ต้องพึ่งพา

- 1.1.2 จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการใช้กระบวนการพยาบาล

- 1.1.3 วิเคราะห์ส่วนประกอบของกระบวนการพยาบาล

- 1.1.4 วิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลในโรงพยาบาล

- 1.1.5 ฝึกปฏิบัติการใช้กระบวนการพยาบาลจากกรณีศึกษา

- 1.1.6 ฝึกปฏิบัติการใช้กระบวนการพยาบาลในสถานการณ์จริง ในตึกผู้ป่วย

(ดูรายละเอียดของโครงการอยู่ในภาคผนวก ค.)

1.2 คู่มือเกี่ยวกับการใช้กระบวนการพยาบาล ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาลดังนี้

1.2.1 ความหมาย

1.2.2 ความสำคัญ

1.2.3 ขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลและลักษณะการบันทึก

1.2.4 สรุป

1.3 เอกสารประกอบคู่มือ คือ ตัวอย่างการบันทึกการใช้กระบวนการพยาบาล จากอุบัติเหตุที่พบได้บ่อย ๆ ในผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาพยาบาลที่หออภิบาลผู้ป่วยหนัก โดยการสำรวจทะเบียนการรับและจำหน่ายผู้ป่วยของหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ได้แก่ โรคเกี่ยวกับระบบหัวใจและการไหลเวียนของโลหิต ระบบหายใจ ระบบสมดุลย์ของน้ำและเกลือแร่ (รายละเอียดของตัวอย่างอยู่ในภาคผนวก ค.)

2. ระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ จากทั้งวารสาร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วจัดทำเอกสารดังนี้

2.1 โครงการอบรมการปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ ซึ่งมีเนื้อหาในการอบรมดังนี้

2.1.1 รูปแบบการมอบหมายงานและประสิทธิผลของการใช้กระบวนการพยาบาล

2.1.2 ระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้

2.1.2.1 ความหมาย

2.1.2.2 วัตถุประสงค์ ของการดูแลในระบบการ

มอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้

2.1.2.3 การจัดการในระบบการมอบหมายงานแบบ

พยาบาลเจ้าของไข้

2.1.2.4 สิ่งที่เป็นจำเป็นในระบบการมอบหมายงานแบบ

พยาบาลเจ้าของไข้

2.1.2.5 บทบาทของบุคลากรในระบบการมอบหมาย

งานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ (รายละเอียดของโครงการอยู่ในภาคผนวก ค.)

ดังนี้

2.2 คู่มือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบพยาบาลเจ้าของไข้ ซึ่งมีเนื้อหาในคู่มือ

2.2.1 ความหมาย

2.2.2 วัตถุประสงค์ ของการดูแลในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาล

เจ้าของไข้

2.2.3 การจัดการในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้

2.2.4 บทบาทของบุคลากรในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาล

เจ้าของไข้

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาล แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างครบขั้นตอน ผู้วิจัย

ได้ศึกษาจากวารสาร เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาจากแบบวัดที่มีอยู่เดิมของนิษิตดา ลิห์ชุนางกูร (2530) แล้วสร้างแบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างครบขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย

1.1 รายการวิเคราะห์ขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล 5 ขั้นตอน คือ

1.1.1 การประเมินปัญหาผู้รับบริการหรือผู้ป่วย 4 ข้อ

1.1.2 การวินิจฉัยการพยาบาล 1 ข้อ

1.1.3 การวางแผนการพยาบาล 6 ข้อ

1.1.4 การปฏิบัติการพยาบาล 2 ข้อ

1.1.5 การประเมินผลการพยาบาล 2 ข้อ

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อของกระบวนการพยาบาล โดยถ้ามีบันทึกตามรายการให้คะแนนเป็น 1 ถ้าไม่มีการบันทึกให้คะแนนเป็น 0

1.2 คู่มือสำหรับวิเคราะห์ขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลทั้ง 5 ขั้นตอน

(รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค.)

ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากวารสาร เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาจากแบบวัดที่มีอยู่เดิมของ อารีย์ ชิวเกษมสุข (2534) แล้วสร้างแบบตรวจสอบการใช้กระบวนการ

พยาบาลอย่างต่อเนื่อง ของแต่ละขั้นตอนตั้งแต่แรกรับจนกระทั่งจำหน่ายผู้ป่วย ซึ่งประกอบด้วย

1.1 รายการวิเคราะห์ความต่อเนื่องของการบันทึกที่แสดงถึงการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง 5 ขั้นตอน

1.1.1	การประเมินผู้ป่วย	1	ข้อ
1.1.2	การกำหนดข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล	1	ข้อ
1.1.3	การวางแผนการพยาบาล	1	ข้อ
1.1.4	การปฏิบัติการพยาบาล	1	ข้อ
1.1.5	การประเมินผลการพยาบาล	1	ข้อ

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความต่อเนื่องในการบันทึกของแต่ละขั้นตอนเป็น 4 ระดับ ตัวอย่างเช่น

การประเมินปัญหาผู้ป่วย

0	คะแนน	เมื่อไม่มีการบันทึกปัญหาของผู้ป่วย เมื่อมีข้อมูลแสดงว่ามีปัญหาเกิดขึ้น
1	คะแนน	เมื่อมีการบันทึกเฉพาะปัญหาเมื่อแรกรับ หรือเมื่อมีปัญหาใหม่เกิดขึ้น
2	คะแนน	เมื่อมีการบันทึกอย่างสืบเนื่องจนกระทั่งปัญหาได้รับการแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงไปเพียงบางปัญหา
3	คะแนน	เมื่อมีการบันทึกอย่างสืบเนื่องทุกปัญหาจนกระทั่งปัญหาได้รับการแก้ไข ทั้งปัญหาเมื่อแรกรับและเมื่อมีปัญหาใหม่เกิดขึ้น

(รายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนความต่อเนื่องแต่ละขั้นตอนอยู่ในคู่มือสำหรับวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่องจากการบันทึกในภาคผนวก ค.)

1.2 คู่มือสำหรับวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่องจากการบันทึก กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลเป็น 4 ระดับ ตามลักษณะความต่อเนื่อง ซึ่งเกณฑ์ในการให้คะแนนรายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค.)

ชุดที่ 2 แบบวัดความพึงพอใจของพยาบาลต่อการปฏิบัติงาน เป็นแบบประเมินลักษณะงานที่ก่อให้เกิดความชื่นชมยินดีในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับความคาดหวังของพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และวารสารต่าง ๆ แล้วได้กลุ่มปัจจัยที่ทำให้พยาบาลมีความพึงพอใจ และยังคงปฏิบัติงานในวิชาชีพพยาบาล ภายใต้กรอบทฤษฎีของ Herzberg (1964) ซึ่งมี 4 ลักษณะคือ

2.1	งานที่ทำทาสความสามารถ	3	ข้อ
2.2	ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน	9	ข้อ
2.3	มีโอกาสนพัฒนาความรู้ความสามารถ	3	ข้อ
2.4	ได้รับผลสำเร็จในงานที่ทำ	5	ข้อ

ชุดที่ 3 แบบวัดความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล เป็นแบบวัดลักษณะบริการที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมการพยาบาลที่ผู้ป่วยคาดหวัง รับรู้ และประเมินได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และวารสารต่าง ๆ แล้วได้สร้างเครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมการพยาบาลที่ผู้ป่วยคาดหวัง รับรู้ และประเมินได้ จากกรอบแนวคิดของ Risser (1975) มี 4 ลักษณะ คือ

3.1	ความสามารถทางเทคนิควิชาชีพพยาบาล	4	ข้อ
3.2	ลักษณะบุคลิกภาพ	3	ข้อ
3.3	สัมพันธภาพที่สร้างความไว้วางใจ	12	ข้อ
3.4	สัมพันธภาพที่มุ่งให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพอนามัย	5	ข้อ

- แบบวัดความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล และแบบวัดความพึงพอใจของพยาบาลต่อการปฏิบัติงาน นั้นคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การเลือกตอบในแต่ละช่วงคำตอบมีความหมายดังนี้

ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคตรงตามความรู้สึกของผู้ตอบในทางบวกมากที่สุด (100 %)

ระดับความพึงพอใจ มาก หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคตรงตามความรู้สึกของผู้ตอบในทางบวกมาก (75 %)

ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคตรงตามความรู้สึกของผู้ตอบในทางบวกปานกลาง (50 %)

ระดับความพึงพอใจ น้อย หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคตรงตามความรู้สึกของผู้ตอบในทางบวกน้อย (25 %)

ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุดหรือไม่พึงพอใจ หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคตรงตามความรู้สึกของผู้ตอบในทางบวกน้อยที่สุดหรือไม่เกิดขึ้นเลย
เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
	มาก	ให้	4	คะแนน
	ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
	น้อย	ให้	2	คะแนน
	น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การหาความตรงของเครื่องมือ

1. ความตรงตามเนื้อหาของคู่มือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 1.1 คู่มือเกี่ยวกับการใช้กระบวนการพยาบาล
- 1.2 แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างครบขั้นตอน
- 1.3 คู่มือวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลอย่างครบขั้นตอน
- 1.4 แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
- 1.5 คู่มือวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
- 1.6 แบบวัดความพึงพอใจของพยาบาลต่อการปฏิบัติงาน
- 1.7 แบบวัดความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล

ทั้งคู่มือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมการวิจัยพิจารณา แก้ไขเนื้อหา ภาษา แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนและการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติงานจำนวน 12 ท่าน (ตั้งรายนามในภาคผนวก ก.) เป็นผู้ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ความครอบคลุมของข้อรายการ และความเหมาะสมของช่วงคะแนนที่ใช้ตัดสินแต่ละเครื่องมือ การตัดสินความตรงตามเนื้อหา ผู้วิจัยถือเกณฑ์ความเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ใน 12 ท่าน จากการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ ปรากฏว่าผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 ท่าน เห็นชอบด้วยกับคู่มือและแบบสอบถามที่ให้ตรวจและเสนอแนะให้ปรับปรุงภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมเป็นบางข้อ และเพิ่มจำนวนข้อในบางด้านเพื่อให้มีความชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ อีกครั้งหลังการปรับปรุงแก้ไขผู้วิจัยได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนอีกครั้ง จึงได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนข้อของเครื่องมือที่ใช้การวิจัยในการหาความตรงตามเนื้อหา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ก่อนเสนอ ผู้ทรงคุณวุฒิ (ข้อ)	แก้ไขข้อความ (ข้อ)	เพิ่ม/ตัดออก (ข้อ)
1. แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาล			
อย่างครบขั้นตอน			
1.1 การประเมินปัญหาผู้ป่วย	6	-	2 (ตัด)
1.2 การวินิจฉัยการพยาบาล	1	-	-
1.3 การวางแผนการพยาบาล	5	-	1 (เพิ่ม)
1.4 การปฏิบัติการพยาบาล	5	1	3 (ตัด)
1.5 การประเมินผลการพยาบาล	2	2	-
รวม	19	3	5(ตัด) 1(เพิ่ม)
2. คู่มือวิเคราะห์ขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล			
2.1 การรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินปัญหา ผู้ป่วย	6	1	-
2.2 การวินิจฉัยทางการพยาบาล	1	-	-
2.3 การวางแผนการพยาบาล	5	2	-
2.4 การปฏิบัติการพยาบาล	5	-	-
2.5 การประเมินผลการพยาบาล	2	-	-
รวม	19	3	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ก่อนเสนอ ผู้ทรงคุณวุฒิ (ชื่อ)	แก้ไขข้อความ (ชื่อ)	เพิ่ม/ตัดออก (ชื่อ)
3. แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง			
3.1 การประเมินปัญหาผู้ป่วย	1	-	-
3.2 การกำหนดข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล	1	-	-
3.3 การวางแผนการพยาบาล	1	-	-
3.4 การปฏิบัติการพยาบาล	1	-	-
3.5 การประเมินผลการพยาบาล	1	-	-
รวม	5	-	-
4. คู่มือวิเคราะห์ความต่อเนื่องของกระบวนการพยาบาล			
4.1 การประเมินปัญหาผู้ป่วย	4	-	-
4.2 การกำหนดข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล	4	-	-
4.3 การวางแผนการพยาบาล	4	-	-
4.4 การปฏิบัติการพยาบาล	4	-	-
4.5 การประเมินผลการพยาบาล	4	-	-
รวม	20	-	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ก่อนเสนอ ผู้ทรงคุณวุฒิ (ข้อ)	แก้ไขข้อความ (ข้อ)	เพิ่ม/ตัดออก (ข้อ)
5. แบบวัดความพึงพอใจของพยาบาลต่อการปฏิบัติงาน			
5.1 ลักษณะงานที่ทำทลายความสามารถ	3	3	-
5.2 อีสาระในการปฏิบัติงาน	6	2	3 (เพิ่ม)
5.3 มีโอกาสได้พัฒนาความรู้ความสามารถ	3	2	-
5.4 ได้รับผลสำเร็จจากการปฏิบัติงาน	5	3	-
รวม	17	10	3
6. แบบวัดความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล			
6.1 ความสามารถทางเทคนิควิชาชีพการ พยาบาล	5	3	1 (ตัด)
6.2 ลักษณะบุคลิกภาพ	3	3	-
6.3 สัมพันธภาพที่มุ่งสร้างความไว้วางใจ	12	3	-
6.4 สัมพันธภาพที่มุ่งให้มีการเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพอนามัย	5	1	-
รวม	25	10	1 (ตัด)

2. การหาความตรงตามเนื้อหาของคู่มือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ได้แก่

คู่มือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ นั้นหลังจากผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแล้ว ได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมการวิจัยพิจารณา แก้ไขเนื้อหา ภาษา แล้วได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับการบริหารการพยาบาล และสนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพยาบาลในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ จำนวน 5 ท่าน (ตั้งรายนามในภาคผนวก ก.) เป็นผู้ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ความครอบคลุมของภาษา การตัดสินใจตรงตามเนื้อหา ผู้วิจัยถือเกณฑ์ความเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ใน 5 ท่าน จากการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของคู่มือของผู้ทรงคุณวุฒิ ปรากฏว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน เห็นชอบด้วยกับคู่มือที่ให้ตรวจโดยไม่ต้องปรับปรุงแก้ไข สามารถนำไปใช้ได้โดยสมบูรณ์

3. ความตรงตามเนื้อหาของเอกสารประกอบคู่มือการใช้กระบวนการพยาบาล คือ

ตัวอย่างการบันทึกการใช้กระบวนการพยาบาลจากอุบัติการณ์ที่พบได้บ่อย ๆ ในผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษานานที่หอผู้ป่วยหนักของโรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (ตั้งรายนามในภาคผนวก ก.) ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาอายุรศาสตร์ ศัลยศาสตร์ และเป็นอาจารย์นิเทศก์นักศึกษาในหอผู้ป่วยหนักในโรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ จำนวน 3 ท่าน และพยาบาลหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ จำนวน 2 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง และความครอบคลุมของอุบัติการณ์และการบันทึกการใช้กระบวนการพยาบาล โดยการอภิปรายร่วมกันของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน แล้วนำข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่ทั้ง 5 ท่านเห็นชอบด้วยมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม หลังการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมผู้วิจัยได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนอีกครั้ง จึงได้ตัวอย่างการบันทึกการใช้กระบวนการพยาบาลที่สมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบคู่มือการใช้กระบวนการพยาบาล (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค.)

ขั้นที่ 4 การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปหาความเที่ยงดังนี้

4.1 แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างครบขั้นตอน และอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตจากฝ่ายการพยาบาลให้พยาบาลหัวหน้าหออภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลเทนต์หลุยส์ เป็นผู้ร่วมกับผู้วิจัยในการทดลองใช้แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างครบขั้นตอนและแบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิเคราะห์การบันทึกจากรายงานผู้ป่วย จำนวน 50 ชุด ใช้เวลาวิเคราะห์ 5 วัน แล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาความสอดคล้องตามสูตรของ Scott (วิเชียร เกตุสิงห์ 2530) ซึ่งแบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างครบขั้นตอนได้ค่าความเที่ยง = .99 แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่องได้ค่าความเที่ยง = 1

4.2 แบบวัดความพึงพอใจของพยาบาลต่อการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้นำไปใช้กับพยาบาลวิชาชีพทั้งหมด 45 คน ที่ปฏิบัติงานที่ตึกที่มีลักษณะเหมือนกันคือ เป็นตึกที่รับผู้ป่วยอายุรกรรมและศัลยกรรม ทั้ง 3 ตึก มีการปฏิบัติงานในระบบทีมการพยาบาลเหมือนกัน แต่ละตึกมีบุคลากรเท่ากันคือพยาบาลวิชาชีพ ตึกละ 15 คน มีพนักงานผู้ช่วยตึกละ 10 คน ซึ่งใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 อาทิตย์ คะแนนที่ได้นำมาหาความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาช (Cronbach's Coefficiency) (ประคอง กรรณสูต, 2528) ได้ค่าความเที่ยง .94

4.3 แบบวัดความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล ผู้วิจัยได้นำไปใช้กับผู้ป่วยจำนวน 50 คน ที่เข้ารับบริการในตึกศัลยกรรมอย่างน้อย 3 วันขึ้นไป ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 เดือน แล้วนำคะแนนที่ได้ไปหาความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาช (Cronbach's Coefficiency) (ประคอง กรรณสูต, 2528) ได้ค่าความเที่ยง .95

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

แบ่งขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน คือ การเตรียมการทดลองและการดำเนินการทดลอง

1. การเตรียมการทดลอง มีขั้นตอนดังนี้

- 1.1 พัฒนาเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย 3 ชุด ดังได้กล่าวมาแล้วในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการดำเนินการทดลอง
- 1.2 ขออนุญาตผู้อำนวยการโรงพยาบาลเซนต์หลุยส์เพื่อทำการทดลองและรวบรวมข้อมูล โดยแจ้งกำหนดระยะเวลาและรายละเอียดในการทดลองให้ทราบ
- 1.3 ปรึกษากับผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาลเพื่อความเห็นชอบก่อนดำเนินการอบรม
- 1.4 ประสานงานกับหัวหน้าส่วนวางแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมการแจ้งวัตถุประสงค์และวิธีการทดลองให้กับพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลวิชาชีพที่เป็นกลุ่มประชากร รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยทราบ
- 1.5 เตรียมโครงการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ และการใช้กระบวนการพยาบาล (รายละเอียดโครงการอยู่ในภาคผนวก ค.)

2. การดำเนินการทดลอง

ระยะก่อนทดลอง

ระยะที่ 1 จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้กระบวนการพยาบาลให้กับพยาบาลหัวหน้าตึกและพยาบาลวิชาชีพเป็นตัวอย่างประชากร เพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้กระบวนการพยาบาล ระยะเวลาในการอบรมครั้งละ 1 วัน จัด 2 ครั้ง จึงอบรมได้ทั้งหมด 24 คน

หลังการอบรมเกี่ยวกับการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติงาน พยาบาลยังคงปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบปกติ

ระยะที่ 2 ขณะปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบปกติ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ 3 ชุด ดังนี้

เครื่องมือชุดที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อ
บริการพยาบาล จากกลุ่มผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในระบบปกติโดยคัดเลือกตามเกณฑ์การคัดเลือก
ตัวอย่างประชากรเพื่อจับคู่ (Match pairs) กับกลุ่มผู้ป่วยในกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบวัดความ
พึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล ให้ผู้ป่วยเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเอง หลังจากย้ายออกจากหอ
อภิบาลผู้ป่วยหนัก ไปอยู่ที่ตึกอายุรกรรม-ศัลยกรรม โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการอบรมการใช้
กระบวนการพยาบาลและปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบปกติไปแล้ว 1 สัปดาห์ ในระยะ
เวลา 5 เดือน (1 เมษายน 2536 - 30 สิงหาคม 2536) ได้ตัวอย่างประชากรจำนวน 44 คน

เครื่องมือชุดที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของพยาบาล
ต่อการปฏิบัติงานในระบบปกติจากกลุ่มพยาบาลที่ปฏิบัติงานประจำการในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก จำนวน
23 คน โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจของพยาบาลต่อการปฏิบัติงาน ให้พยาบาลเป็นผู้ตอบเองโดย
เก็บรวบรวมข้อมูลในอาทิตย์สุดท้ายของการปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบปกติ (การ
ปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบปกติใช้เวลา 5 เดือน)

เครื่องมือชุดที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้กระบวนการพยาบาล
จากแบบบันทึกการพยาบาลได้แก่ แผ่น คาร์เด็กซ์ (Kardex) และบันทึกรายงานของกลุ่มผู้ป่วยใน
กลุ่มควบคุมจำนวน 44 คน ที่คัดเลือกไว้ตามเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อจับคู่
(Match-pairs) กับกลุ่มผู้ป่วยในกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาล
อย่างครบขั้นตอน และแบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่องจากการบันทึก ซึ่ง
ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลเอง โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการอบรมการใช้กระบวนการ
พยาบาล และปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบปกติไปแล้ว 1 สัปดาห์

ระยะทดลอง

ระยะที่ 1 จัดโครงการอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงาน
แบบพยาบาลเจ้าของไข้โดย

1. อบรมพยาบาลหัวหน้าตึกและกลุ่มพยาบาลเกี่ยวกับระบบการมอบหมาย
งานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ และบทบาทของพยาบาลวิชาชีพในการปฏิบัติงานในระบบการมอบหมาย
งานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ ระยะเวลาในการอบรม 1 วัน จัด 4 ครั้ง จึงอบรมได้ทั้งหมด 24 คน
หลังการอบรมการให้บริการผู้ป่วยในหออภิบาลผู้ป่วยหนักได้ดำเนินการ
ให้บริการในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

1. พยาบาลหัวหน้าทีมมอบหมายผู้ป่วยทั้งหมดที่ยังคงพักรักษาตัวในหออภิบาลผู้ป่วยหนักให้กับพยาบาลในเวรเข้าทุกคนในแบบบันทึกการมอบหมายงานประจำวันให้เป็นพยาบาลเจ้าของไข้กับผู้ป่วยเหล่านั้น โดยพยาบาลเจ้าของไข้จะเริ่มวางแผนการพยาบาลและบันทึกแผนการพยาบาลตั้งแต่เริ่มรับผู้ป่วยไว้ในความดูแลจนกระทั่งจำหน่ายจากหออภิบาลผู้ป่วยหนัก

2. ผู้ป่วยที่รับใหม่รายต่อ ๆ ไป ก็จะถูกมอบหมายให้กับพยาบาลประจำการในหออภิบาลผู้ป่วยหนักไปเรื่อย ๆ ตามลำดับ ซึ่งพยาบาลแต่ละคนก็จะได้รับผู้ป่วยไว้ในความดูแลในอัตราพยาบาล 1 คน ต่อผู้ป่วยไม่เกิน 2 คน โดยพยาบาลเจ้าของไข้จะเป็นผู้วางแผนการพยาบาลผู้ป่วยตั้งแต่เริ่มเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจนกระทั่งจำหน่ายจากหออภิบาลผู้ป่วยหนัก

3. พยาบาลที่ปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้จะปฏิบัติงานในการให้บริการพยาบาล โดยใช้กระบวนการพยาบาลและบันทึกแผนการพยาบาลเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับสื่อสารในทีมงานการพยาบาลดังนี้

3.1 รวบรวมข้อมูลสำคัญตั้งแต่เริ่มรับผู้ป่วยใหม่จากผู้ป่วยและครอบครัว

3.2 กำหนดข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและวางแผนการพยาบาล โดยพิจารณาปัญหาและความต้องการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ วิญญาณ สังคม และวัฒนธรรม ตัดสินชนิดและปริมาณความต้องการบริการพยาบาลโดยการประเมินความต้องการของผู้ป่วยและครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ป่วยและครอบครัว

3.3 ปฏิบัติการพยาบาลตามแผนการพยาบาล และประเมินผลการพยาบาลที่ผู้ป่วยได้รับทั้งขณะปฏิบัติการพยาบาลและหลังการปฏิบัติการพยาบาลว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ และปรับเปลี่ยนแผนการพยาบาลใหม่ถ้าผลการปฏิบัติการพยาบาลครั้งแรกไม่บรรลุเป้าหมาย และต้องประเมินผลการพยาบาลซ้ำอีกจนแน่ใจว่าผู้ป่วยได้รับการแก้ปัญหาอย่างแท้จริง

3.4 ร่วมมือกับแพทย์และบุคลากรอื่น ในทีมสุขภาพในการเยี่ยมชมผู้ป่วยเพื่อให้ข้อมูลและข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลผู้ป่วย เช่น สื่อสารความต้องการของผู้ป่วยและครอบครัวสู่สมาชิกในทีมสุขภาพในระหว่างการประชุมปรึกษา เพื่อสนองตอบปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยเป็นรายบุคคลให้ได้สมบูรณ์

3.5 การวางแผนการจำหน่ายผู้ป่วยโดยใช้ทรัพยากรทั้งใน
หน่วยงาน และหน่วยงานอื่น โดยประสานแผนกับบุคลากรอื่น ๆ เพื่อการส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการ
ดูแลที่ต่อเนื่อง

3.6 มอบหมายแผนการดูแลให้กับพยาบาลผู้ช่วย (Associate
Nurse) เมื่อพยาบาลเจ้าของไข้ไม่ได้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลที่ต่อเนื่องตามแผน
การพยาบาล ซึ่งพยาบาลผู้ช่วยสามารถปรับแผนการดูแลได้ตามความเหมาะสมกับสภาพปัญหาของ
ผู้ป่วย

4. พยาบาลหัวหน้าตึกจะมีบทบาทสำคัญในการนิเทศงาน เป็นที่ปรึกษา
และให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่พยาบาลเจ้าของไข้ และช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานต่าง ๆ

ระยะที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ขณะปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาล
เจ้าของไข้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ 3 ชุด ดังนี้ :

เครื่องมือชุดที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ป่วย
ต่อบริการพยาบาลในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้จากกลุ่มผู้ป่วยที่เข้ารับบริการ
ในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ ซึ่งคัดเลือกตามเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร โดยใช้เครื่องมือชุดเดียวกับที่ใช้ในกลุ่มผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มควบคุม คือ แบบวัดความพึงพอใจ
ของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาลที่ได้รับ โดยให้ผู้ป่วยเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเอง หลังจากย้ายออกจาก
หออภิบาลผู้ป่วยหนัก ไปอยู่ที่ตึกอายุรกรรม ศัลยกรรม โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากอบรม
และปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ไปแล้ว 1 สัปดาห์ ซึ่งระยะเวลา
3 เดือน (1 พฤศจิกายน 2536 - 30 มกราคม 2537) ได้ตัวอย่างประชากรที่สามารถเข้าคู่กับ
กลุ่มควบคุมได้ จำนวน 20 คน

เครื่องมือชุดที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของพยาบาล
ต่อการปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้จากกลุ่มพยาบาลที่ได้ปฏิบัติงาน
ในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ทั้งหมด 23 คน โดยใช้เครื่องมือชุดเดียวกับที่
ใช้ในกลุ่มพยาบาล จำนวน 23 คนนี้ ขณะปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบปกติ คือ แบบวัด
ความพึงพอใจของพยาบาลต่อการปฏิบัติงาน ให้พยาบาลเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเองโดยเก็บรวบรวม
ข้อมูลในอาทิตย์สุดท้ายของการปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ (การ
ปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ใช้เวลา 3 เดือน)

เครื่องมือชุดที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้กระบวนการพยาบาล จากแผ่นคาร์ดเด็กซ์ (Kardex) และแบบบันทึกรายงานของกลุ่มผู้ป่วยในกลุ่มทดลองที่ได้รับบริการ ในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ จำนวน 20 คน ที่ได้คัดเลือกตามเกณฑ์การ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้เครื่องมือชุดเดียวกับที่ใช้วัดการใช้กระบวนการพยาบาลใน กลุ่มควบคุม คือแบบตรวจสอบการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างครบขั้นตอนและแบบตรวจสอบการใช้ กระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมเอง โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูล หลังการอบรมและปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ไปแล้ว 1 สัปดาห์

ระหว่างการทดลอง

ผู้วิจัยได้ เยี่ยมตรวจจากการปฏิบัติงานในระบบพยาบาลเจ้าของไข้ทุกวัน โดยได้ตรวจสอบ การมอบหมายงานให้เป็นไปตามระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ เพื่อเยี่ยมเยียน ให้กำลังใจ เพื่อรับทราบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาร่วมกัน ตลอดจนถึงติดตาม ดูแลความก้าวหน้าของการทดลอง

เมื่อสิ้นสุดการทดลอง

จัดประชุมร่วมกับพยาบาลหัวหน้าตึก และพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร และบุคคล ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินผลรวมสรุปตลอดระยะเวลาที่ทำการทดลองและเพื่อกล่าวขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมดในการให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดีตลอดที่ทำการวิจัยในครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวอย่างประชากร และการใช้ กระบวนการพยาบาลอย่างครบขั้นตอนจากการบันทึก ในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาล เจ้าของไข้กับแบบปกติ

2. วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการใช้กระบวนการ พยาบาลอย่างต่อเนื่องจากการบันทึก ในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้กับระบบ การมอบหมายงานแบบปกติ โดยแปลค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ในตารางดังนี้ (จากคะแนนเต็ม 3)

ค่า \bar{X}	ความหมาย
2.50 - 3.00	มากที่สุด
1.50 - 2.49	มาก
.50 - 1.49	น้อย
0 - .49	ไม่มีการบันทึก

3. ทดสอบค่า t ของคะแนนความพึงพอใจของพยาบาลต่อการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาลโดยรวม ในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของใช้กับแบบปกติ โดยใช้สูตรการทดสอบค่าที่มีกลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน คือ สัมพันธ์โดยตัวอย่างประชากรเป็นกลุ่มเดียวกัน เกิดจากการทดสอบ 2 ครั้ง คือ ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง หรือกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเหมือนกันเป็นคู่ ๆ และกลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีจำนวนเท่ากัน ซึ่งมีสูตรดังนี้ (ประคอง วรรณสุต, 2528)

$$t = \frac{D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

D = ผลรวมของผลต่างของคะแนนแต่ละคู่

D^2 = ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนแต่ละคู่

N = จำนวนตัวอย่าง (คู่)

ขั้นแห่งความเป็นอิสระ $df = n - 1$

4. ทดสอบค่า t ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนเกี่ยวกับความพึงพอใจของพยาบาลต่อการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล เป็นรายด้าน และรายข้อ ในการปฏิบัติการพยาบาลในระบบการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของใช้กับแบบปกติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX (Statistical Package for the Social Science) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และแปลค่า \bar{X} ในตาราง ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ : 113)

<u>ค่า \bar{X}</u>	<u>ความหมาย</u>
4.50 - 5.00	มากที่สุด
3.50 - 4.49	มาก
2.50 - 3.49	ปานกลาง
1.50 - 2.49	น้อย
1.00 - 1.49	น้อยที่สุด

